

Myllymäki Juha

Hallintovaliokunta

Laki kuntarakennelain muuttamisesta

Kuntarakennelakiin (1698/2009) lisättäisiin kuntien yhdistymisen harkinnanvaraista taloudellista tukea koskevat säännökset sekä säännökset yhdistymisestä johtuvien valtionosuuden menetysten korvaamisesta. Yhdistymisavustuksen määrä olisi valtioneuvoston harkinnassa.

Esityksen mukaan yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennettäisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain

Ehdotuksen mukaan valtioneuvosto päättäisi harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen myöntämisestä kuntajaon muuttamista koskevan päätöksen yhteydessä. Kuntarakennelain mukaan valtioneuvoston on tehtävä päätös kuntarakenteen muuttamisesta kesäkuun loppuun mennessä, jotta muutos voi tulla seuraavan vuoden alusta.

Kuntien yhdistymissopimuksessa on kuntarakennelain mukaan sovittava periaatteista, joiden mukaan 41 §:ssä tarkoitettu yhdistymisavustus käytetään. Jos päätös yhdistymisavustuksesta tehdään vasta yhdistymispäätöksen yhteydessä, yhdistyvät kunnat eivät voi yhdistymisesityksestä päättäessään olla varmoja avustuksen saamisesta. Tämä voi johtaa yhdistymisesityksiin, joissa valtuustot esittävät yhdistymistä sillä ehdolla, että valtioneuvosto myöntää yhdistymisavustuksen.

Ehdollinen valtuuston päätös on omiaan luomaan yhdistymisprosessiin epävarmuutta ja aiheuttaa oikeudellisia tulkintaongelmia esimerkiksi muutoksenhaun osalta.

Kuntaliitto pitää perusteltuna esityksiä, joilla pyritään poistamaan taloudellisia esteitä kuntien vapaaehtoisilta yhdistymisiltä.

Yhdistymisavustuksen rahoitus valtionosuusjärjestelmän sisältä vastaa nykyistä lainsäädäntöä. Yhdistymisavustuksiin tarvittavaa rahoitusta ei tule vähentää muilta kunnilta niiden peruspalvelujen rahoitukseen tarkoitettusta lakisääteisestä perusrahoituksesta.

Jatkossa tavoite tulisi olla se, että yhdistymisavustukset rahoitetaan muulla tavoin kuin peruspalvelujen rahoitukseen tarkoitetuista varoista.

Päätös yhdistymisavustuksesta tulisi olla mahdollista tehdä erikseen ja ennen päätöstä kuntien yhdistymisestä niin, että avustuksen määrä olisi kuntien tiedossa niiden esittäessä yhdistymistä valtioneuvostolle.

Suomen Kuntaliitto